

**Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра перекладу

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

для студентів спеціальності 035 Філологія

Дніпро

2020

*За поданням методичної комісії спеціальності
035 Філологія (протокол № 1 від 31.08.2020р).*

Актуальні проблеми перекладознавства. Методичні рекомендації до практичних занять для студентів спеціальності 035 Філологія / Т.М. Висоцька – Дніпро, 2020. – 11 с. – Режим доступу: https://pereklad.nmu.org.ua/app_praktichni.pdf

Автор: Висоцька Т. М., канд. фіол. наук , доцент

Матеріали призначені для студентів спеціальності 035 Філологія, які здобувають кваліфікаційний рівень бакалавра.

Матеріали стануть у пригоді для аудиторної та самостійної роботи студентів під час підготовки до практичних занять з дисципліни «Актуальні проблеми перекладознавства».

Матеріали містять перелік тем та плани практичних заняттях курсу, а також літературні посилання.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	8

ВСТУП

Дисципліна «Актуальні проблеми перекладознавства» має зв'язок з дисциплінами, що становлять стандарт фундаментальної філологічної освіти, а також із загально-гуманітарними дисциплінами.

Мета вивчення дисципліни «Актуальні проблеми перекладознавства» – формування у студентів компетенції перекладацької діяльності. Така мета передбачає розв'язання наступних **завдань**:

- ознайомити студентів з сучасними проблемами перекладознавства;
- охарактеризувати процес перекладу та його закономірності;
- розкрити сутність міжмових перекладацьких відповідників різного рівня;
- описати перекладацькі трансформації;
- формувати навички аналізу конкретних перекладних текстів;
- формувати перекладацькі навички та уміння передачі інформації з однієї мови на іншу в усній та письмовій формі.

Указані завдання визначають формування у студентів наступних **знань** про:

- переклад як подвійний інтерпретаційно-породжувальний дискурс;
- види перекладів, специфіку усного та письмового перекладів,
- моделі установки перекладу,
- еквівалентність і її типологію;
- проблему інформації та її типи;
- трансформації в перекладі та їхню класифікацію;
- лексичний та граматичний аспекти перекладу;
- прагматичну відповідність текстів оригіналу та перекладу;
- фонетичний аспект перекладу;
- перекладацькі стратегії та тактики.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Topic 1. The institutionalization of the discipline.

1. The new world of languages, or academic non-institutionalization.
2. The first institutional steps – acceptance.
3. The birth of a discipline: the name and nature.
4. Dissemination.
5. Curricula.
6. Revising the nature, not the name?
7. Old and new challenges within academic co-habitation.

Topic 2. The translation process as object of research.

1. Empirical translation research.
  - Research methods and tools;
  - Introspection methods;
  - Software and quantitative data.
2. Key studies in empirical translation process research.
3. Weaknesses: how to add rigour to process research.
4. Looking to the future.

Topic 3. Gideon Toury and descriptive translation studies.

1. Descriptive translation studies: the beginnings.
2. Key concepts of DTS.
3. Theoretical and methodological considerations.
4. Development of DTS.
5. DTS and new turns in translation studies.

Topic 4. Gender and translation.

1. Theoretical origins: gender definitions, metaphors and myths in the feminine.

2. Historiographic research: ‘recovery and commentary’ of women translators and feminist authors.
3. Translation practices: feminine affinities and paratextual approaches.
4. Future perspectives.

Topic 5. Sociology and translation studies.

1. Theoretical perspectives.
2. Research methods.
3. Some areas of investigation.
4. Looking to the future.

Topic 6. Functionalism in translation studies.

1. Historical overview.
2. Basic concepts of skopos theory.
3. Functionalism in translator training.
4. Functionalist research in the twenty-first century.

Topic 7. Linguistic approaches in translation studies.

1. Why a linguistic approach to translation?
2. The contrastive linguistic and stylistic approach.
3. Equivalence and shifts in translation.
4. Pragmatics-oriented, discourse analytical and text linguistic translation research.
5. The future of linguistic approaches to translation.

Topic 8. Corpus linguistics in translation studies.

1. What is corpus translation studies?
2. Methodology in corpus translation studies.
3. Main research work in descriptive corpus translation studies.
4. Main research work in applied corpus translation studies.
5. Looking to the future.

6. How can CTS help translation studies as a whole?

Topic 9. Cognitive and psycholinguistic approaches.

1. Cognitive science and psycholinguistics.
2. Trends within translation studies.
  - Empiricism;
  - Research methods in translation process research;
  - Current status and prospects.

Topic 10. Multimodality and translation.

1. Theoretical frameworks for transcultural multimodal communication.
2. The development of a modal text and a concept of translation.
3. Investigation fields and methods of multimodal texts.
4. Future challenges.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Baker M., Saldanha G. (Eds.) Routledge Encyclopedia of Translation Studies – London and New York: Routledge, 2008. – 689 pp.
2. Holmes J. S. The Name and Nature of Translation Studies // Holmes J. S. Translated Papers on Literary Translation and Translation Studies – Amsterdam, Rodopi, 1988 – P. 66 – 80.
3. Gentzler E. C. Contemporary Translation Theories // Gentzler E. C. – London: Routledge, 2001. – 232 pp.
4. Pym A. Exploring Translation Theories // A/Pym. – London and New York: Routledge, 2010. 200 pp.
5. Munday J. Introducing translation studies: theories and applications// Jeremy Munday. – London and New York Routledge, 2008. – 240 pp.
6. Toury, G. Descriptive Translation Studies and Beyond. – Amsterdam & Philadelphia: Benjamins. – 1995. – 311 p.

Допоміжна

Тема 1

1. Chesterman, Andrew (2009) ‘The Name and Nature of Translator Studies’, Hermes 42. Gambier, Yves (2009) ‘The development of doctoral programs in Translation Studies. Part 1’, part of Anthony Pym’s programmes, www.youtube.com/playlist?list=PL510A87C18CBA4588; www.youtube.com/watch?v=DwFj3jBEgWw&list=PL510A87C18CBA4588&index=1&feature=plpp_video.
2. Lambert, José (2007b) ‘The Language of University and the Idea of Language Management: Before and Beyond National Languages. A Position Paper’, in Annemie Boonen and Wim Van Petegem (eds) European Networking and Learning for the Future. The EuroPace Approach, Antwerpen and Apeldoorn: Garant, 198–215.

Тема 2

1. Copenhagen Studies in Language (CSL): Since CSL 24 (1999), the translation process has been the special issue of several publications. The articles reflect the development of cognitive translation process research with different introspection methods and software like Translog – lately also combined with eye tracking.
2. Meta 2005–2, which is devoted to the special issue of processes and pathways in translation and interpreting is a collection of key articles addressing translation process research from different angles.

Тема 3

1. Pym, Anthony (2007) ‘On Toury’s Laws of How Translators Translate’, in Anthony Pym, Miriam Shlesinger and Daniel Simeoni (eds) *Beyond Descriptive Translation Studies: Investigations in Homage to Gideon Toury*, Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins, 311–27.
2. Snell-Hornby, Mary (2006) *The Turns of Translation Studies*, Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.

Тема 4

1. Marco, M. (2006) ‘Audiovisual Translation from a Gender Perspective’, *The Journal of Specialised Translation* 6: 167–84.
2. Sánchez, D. (2007) ‘The Truth about Sexual Difference. Scientific Discourse and Cultural Transfer’, *The Translator* 13(2): 171–94.

Тема 5

1. Inghilleri, M. (ed.) (2005) ‘Bourdieu and the Sociology of Translation and Interpreting’, *The Translator* 11(2): 125–299.
2. Simeoni, D. (2007) ‘Translation and Society: The Emergence of a Conceptual Relationship’, in P. St-Pierre and C. Kar (eds) *In Translation: Reflections, Refractions, Transformations*, Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins, 13–26.
3. Wolf, M. and Furaki, A. (eds) (2007) *Constructing a Sociology of Translation*, Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.

Тема 6

1. Munday, J. (2008) *Introducing Translation Studies*, London and New York: Routledge.
2. Snell-Hornby, M. (2006) *The Turns of Translation*, Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins.

Тема 7

1. Baker, Mona (2011) *In Other Words: A Coursebook on Translation*, second edn, London and New York: Routledge.
2. Malmkjær, Kirsten (2005) *Linguistics and the Language of Translation*, Edinburgh: Edinburgh University Press.

Тема 8

1. Anderman, G. and Rogers, M. (eds) (2008) Incorporating Corpora: The Linguist and the Translator, Clevedon: Multilingual Matters.
2. Olohan, M. (2004) Introducing Corpora in Translation Studies, London and New York: Routledge.
3. Xiao, R. (ed.) (2010) Using Corpora in Contrastive and Translation Studies, Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishers.

Тема 9

1. Englund Dimitrova, B. and Hyltenstam, K. (eds) (2000) Language Processing and Simultaneous Interpreting, Amsterdam: John Benjamins.
2. Mees, I.M., Alves, F. and Göpferich, S. (eds) (2010) Methodology, Technology and Innovation in Translation Process Research, Copenhagen: Samfundslitteratur.
3. Shreve, G. and Angelone, E. (eds) (2010) Translation and Cognition, Amsterdam: John Benjamins.

Тема 10

1. MuTraConference in Copenhagen 1–5 May. Available at: www.euroconferences.info/proceedings/2006_Proceedings/2006_Gambier_Yves.pdf.
2. Kaindl, K. and Oittinen, R. (2008) Le Verbal, le Visuel, le Traducteur/The Verbal, the Visual, the Translator, special issue of *Meta* 53(1).
3. Kress, G. and van Leeuwen, T. (2001) Multimodal Discourse: The Modes and Media of Contemporary Communication, London: Hodder Arnold.

Методичне забезпечення

Висоцька Тетяна Миколаївна

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

для студентів спеціальності 035 "Філологія"

Електронний ресурс

За редакцією укладача